

LIITE 1: KOHTEESEEN LIITTYVIÄ KUVIA SELITYKSINEEN

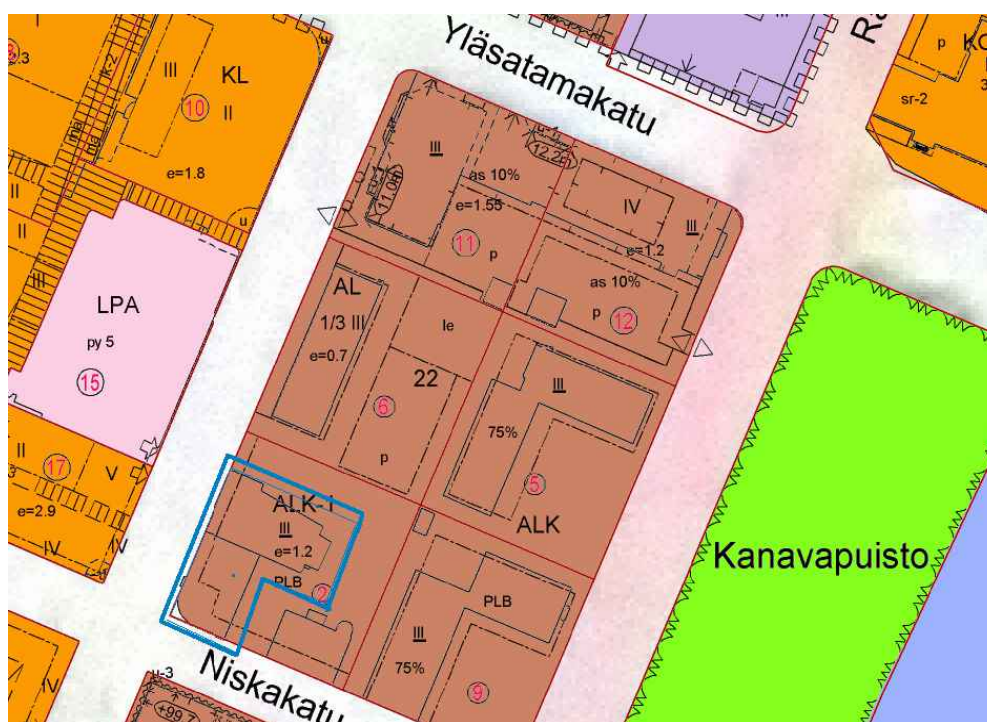
Kuva 1. Kino Karjala – Vanha Jokela -kiinteistökokonaisuuden sijainti osana kaupunkikuvaa

Kohde sijaitsee Niskakadun ja Torikadun kulmauksessa. Hotelli-ravintola Vanha Jokela sijaitsee kadunkulmasta Yläsatamakadun suuntaan (kokonaan punainen peltikatto). Kino Karjalan kiinteistö on poikittain ravintolasiiven jatkeena (katua vasten musta huopakatto, jatko-osassa punainen peltikatto). Palomuuuri heittää varjon elokuvateatterin katolle.

Ilmakuva kohteesta [Lähde: Google Maps (Luettu 16.10.2011)]

Kuva 2. Kino Karjalan – Vanha Jokelan rakennus sijaitsee korttelin 22 lounaisnurkassa, osoitteessa Torikatu 26, Joensuu (sinisellä viivalla rajattu alue).

Kohteen sijainti. [Lähde: Teklan karttapalvelu <<http://kartta.jns.fi/Web/Default.aspx?mid=2km56>>]

Kuva 3. Entisen Kino Karjalan siipi

Näkymä Yläsatamankadun suunnasta. Kino Karjalan elokuvakatsomon katto laskeutuu sisäpihalle päin. Varapoistumistie näkyy liikennemerkkin vieressä. Katon kadunpuoleinen pää on mustaa huopakatetta. Sisäpihan puolella on peltikate. Huopakatteen kunto olisi pikimmiten tarkistettava.

Elokuvateatterin sivuprofili. [Lähde: Google Maps (luettu 16.9.2011)]

Elokuvateatterin kadunpuoleinen seinä on katettu mineriittilevyillä. Pihanpuoleisella seinällä ("Kirppis"-taulusta vasempaan) alkuperäinen rappauspinta on kuitenkin näkyvissä. Seinän keski-osassa on näkyvissä elokuvateatterin varaulostie, jota myymälä on käyttänyt tavaratoimituksiinsa aina viime aikoihin asti.

Kuva 4. Näkymä Torikadun suunnalta

Elokuvateatteri ja hotelli-ravintola on rakennettu yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Kivirakennuksen ja hirsirunkoisen rakennuksen raja on kuvan keskellä näkyvän syöksytorven kohdalla. Kino-Karjalan kiviseinä on syöksyrännistä vasempaan ja Vanhan Jokelan hirsirunkoinen seinä oikeaan. Teatterin sisäänkäynti on säilynyt ennallaan ja jopa elokuvajulisteiden lasikot ovat vielä paikallaan. Lipan alapuolella oleva seinä on laatoitettu.

Elokuvateatterin sisäänkäynti [Lähde: Google Maps]

Kuva 5. Vanhan Jokelan siipi

Kiinteistökokonaisuus Niskakadun ja Torikadun risteyksen yli kuvattuna. Vanhoille puukaupungeille ominaiseen tapaan rakennuksen osat on erotettu palomuurilla toisistaan. Muurin tarkoitus oli rajata tulipalon aiheuttamat vahingot vähimpään mahdolliseen. Räystäslinjat ovat suorina. Rakennuksen ulkonäkö on seinäpinnoitetta lukuun ottamatta säilynyt ennallaan. Rakennus on pinnoitettu mineriitilevyllä arvatenkin 1960-luvulla. Levyn alta löytyy alkuperäinen rappauspinta.

Jämäkkä rakennus. [Lähde: http://www.maisemat.fi/galleria/joensuu_seutu.php?pg=3]

Kuva 6. Näkymä Niskakadun suunnalta

Takapihan nurkkauksessa on hotellin sisäänkäynti, josta oikeaan jatkuu elokuvateatteri katsomo-osa. Sisäänkäynnistä kadulle päin on alakerrassa keittiön ikkunat ja yläkerrassa hotellihuoneiden ikkunoita. Sisäpihan puolella on kaksi kellareihin johtavaa ovea. Etummaisena vieressä oleva ovi johtaa kellariin, jonka seinät muodostuvat kivilatomuksista. Taaempi, keittiön ikkunan alapuolella oleva ovi avautuu betonirakenteiseen kellariin.

Hotelli-ravintola ja elokuvateatteri takapihan puolelta kuvattuna [Lähde: Google Maps]

Kuvat 7 ja 8. *Se kaikkein vanhin Jokela*

Oheisessa kuvassa on Kahvila-Ravintola Jokela 1930-luvun puolivälin asussaan. Kivijalan tuuletusluukut ovat samoilla kohdilla kuin nykyäänkin. Kulmauksen ikkuna-aukkoja on suurennettu, muuten ikkunajako on ennallaan.

Kahvila-Ravintola Jokela aloitti toimintansa vappuna 1934. [Lähde <http://www.ravintolawanhajokela.fi/>]

Jokelan nimi on luettavissa rakennuksen mainoskilvestä. Ravintolatoiminnan alku sijoittuu siten aikaan ennen laajennusosan valmistumista.

Alkuperäinen Kahvila-Ravintola Jokela jäi laajennuksen sisään. Alla olevaan kuvaan on piirretty katujen kulmauksessa sijainneen rakennuksen ääriiviivat. Osa alkuperäisen hirsitalon rakenteista on yhä edelleen näkyvissä ravintolan sisätiloissa.

Kuvat 9, 10 ja 11. *Funkkista joensuulaiseen tapaan*

Vaikka kiinteistössä onkin yhdistetty vanhaa ja uutta, nyt nähtävissä oleva arkkitehtoninen kokonaisuus ei ole suinkaan sattuman tulosta. Suunnittelijana on näet toiminut arkkitehti Aulis E. Hämäläinen, jonka muita funkistyyllisiä luomuksia ovat vuonna 1947 valmistunut Rovaniemen uusi Pohjanhovi ja 1938 valmistunut Suomen ensimmäinen tunturihotelli Pallaksella (yhdessä Väinö Vähäkallion kanssa; saksalaiset räjäyttivät rakennuksen 1944).

Pallaksen tunturihotelli ja uusi Pohjanhovi [Lähde: <http://www.villesuhonen.net>]

Suunnittelija on taitavasti niveltänyt rakennuspaikalla valmiina olleen puurakennuksen osaksi isompaa kokonaisuutta. Kino Karjala – Vanha Jokela -rakennuskompleksissa voikin nähdä sotia edeltävän ajan funkiksen pelkistetyin muotokielen. Rappaus katonrajan ornamentteineen viimeisteli julkisivusta yhtenäisen ja komean kokonaisuuden.

Pinnoitetta lukuun ottamatta ennallaan [Lähde: Museovirasto (Luettu 16.10.2011)]

Kuten aina keskusteltaessa rakennusperinteen vaalimisesta, niin tälläkin kertaa julkisuudessa on esitetty rakennuksen purkamista kannattavia mielipiteitä. Rakennusta on moitittu rumaksi ja lahoksi.

Jälkimmäinen arvostelma pitää osittain paikkansa. Hotelli-ravintolan puolella on lahovaurioita, mikä ei ole ihme, sillä onhan siiven vanhin osa seisonut paikallaan jo yli sata vuotta. Asiansa tuntevalle rakennusrestaurioijalle tällaiset korjaukset ovat kuitenkin arkipäivää. Lähestymistapa on kuitenkin kokonaan toisenlainen kuin nykypäivän rakentamisessa. Ehjiä ja hyväkuntoisia rakenteita ei

lähdetä turhan päiten purkamaan. Missään nimessä päämääräksi ei oteta nykystandardien mukaista lopputulosta, sillä silloin korjaus tulisi jopa uudisrakentamista kalliimmaksi. Sitä paitsi, jos rakenteet ovat säilyneet varsin hyväkuntoisina lähemmäs sata vuotta, silloin korjaussuunnittelun esikuvaksi ei kannata ottaa nykyrakennuksia, joissa käyttöturvallisuuteen liittyviä ongelmia ilmenee usein jo muutaman käyttövuoden jälkeen.

Kauneusarvojen osalta ei ole käytävissä kaikille yhteistä mittaa. On mahdollista, että joidenkin mielestä nykyinen standardirakentaminen edustaa kauniimpaa kaupunkikuvaa kuin Kino Karjala – Vanhan Jokela. Kriitikot tuntuvat kuitenkin katsovan vain ajan kuluttamaa ulkokuorta. Esteettisiä arviointeja tehtäessä kannattaakin tukeutua vuodelta 1963 peräisin olevaan kuvaan, jossa rakennuskokonaisuus näyttyy alkuperäisessä asussaan.

Kuvat 11 ja 12. *Elävää historiaa*

Ravintola Jokelan interiööri ja keittiöhenkilökuntaa vuosikymmenten takaa. [Lähde <http://www.ravintolawanhajokela.fi/>]

Kino Karjala ja Vanha Jokela muodostavat paikallishistorian, kulttuurihistorian ja rakennushistorian kannalta ainutlaatuisen kokonaisuuden. Merkittävänä voidaan pitää myös hotelli-ravintolan runsaat 70 vuotta jatkunutta toimintaa. Suomen oloissa tämä edustaa poikkeusta säännöstä. Maassamme on vain muutama ravintola, jota ei olisi muutaman vuoden välein huonolla maulla modernisoitu. Nämä harvat poikkeukset ovatkin sitten saavuttaneen kansallista mainetta. Suorastaan jääräpäinen perinteiden vaaliminen on johtanut siihen, että Joensuun kuuluisin ravintola on juuri Vanha Jokela.

Joensuun kaupunkikuva on muuttunut täysin viimeisten kolmen-neljänkymmenen vuoden aikana. Vanhasta keisarinajan puu-Joensuusta on vain rippeet jäljellä. Myös sotia edeltäneellä ajalla rakennetut liiketilat ovat käyneet vähiin. Jäljellä on kuitenkin vielä muutamia arvokkaita kohteita. Kino Karjalan ja Vanhan Jokelan muodostama kiinteistökokonaisuus on kiistatta yksi arvokkaimmista.